

Izhaja ob 4 jutraj.

Stane mesečno 7-50 Din
za inozemstvo 18- -

Oglasi po tarifu

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36

Podružnice:

Maribor, Barvareka ulica
št. 1. Tel. št. 22.

Celje, Aleksandr. cesta

Račun pri pošt. čekov.
zavodu šte. 11.842.

Ljubljana, 16. junija.

— «Profesor na vseučilišču!» —
«Da, na vseučilišču svetega Simplici-
ja!» — «Kaj predavaš?» — «Učencem
svojim razlagam teorijo blaženega An-
tona od Kala... Sicer imam pa po-
stranske dohodke. O velikih praznikih
tvoim v stolpu svetega Nikolaja...»

Ko nam je Tavčar napisal to du-
bovito persiflazo na stremljenja Mah-
nič - Ušeničnikova, se je pisalo leto
1891. Takrat še nismo imeli svojega
vseučilišča. Vedeli pa smo, da ako ga
dobimo, na njem ne bo komandiral
episcopos labacensis ter da se na njem
ne bo predavala teorija blaženega An-
tona od Kala. Sanjali smo o svobodni
univerzi, o nacionalni univerzi, na
kateri se bodo združevale tradicije
Primoža Trubarja, liceja Napoleonske
Iirije, Andreja Čopa, barona Zoisa,
Josipa Juraja Strossmayerja, Dositeja
Obradovića, pa Jana Husa, Jana Amo-
sa Komenskega, Tomaža Masaryka,
Františka Drtine in njihovih učencev.
Nismo imeli svoje univerze, a na svo-
jo bodočo univerzo smo bili ponosni.

Danes imamo svojo mlado univer-
zo. S skrbjo gledamo na njen razvoj.
Tako gleda mladi posestnik na svojo
ajlivo, ki si jo je sam krčil sredi za-
puščene šume in posejal z zdravim
smotom. Ko pa pride čas prve žetve, se
je v mlado klasje zarinila snot in med
prve bilke ljulika.

Dovolj univerzitetnih «afet» smo
imeli, ena je bila bolj neumestna od
druge in vedno so klerikalci v ozadju
pibalili v žerjavico, da zanetijo nepo-
razume in da zanesajo nezaupanje in
obrokovanje. Našli so se zastopniki
svobodne znanosti, ki so v nepoprij-
mi duševni zmedenosti — to je edina
razlaga za njihovo postopanje — za-
želi hoditi zvonit k svetemu Niko-
laju...

Vztrajno delo je razvila klerikalna
propaganda med akademsko mladino.
Separatistični hujšaki so spretno
koristili vsak nedostatek mlade uni-
verze, da zapeljejo akademike v svoj
laborij: fanatičnemu hujšanju se je
pridružila materialna vaba. Nikdar
še ni slovenski akademski naraščaj
dal klerikalizmu toliko rekrutov, ka-
kor danes.

Klerikalna ofenziva proti naši uni-
verzi zaznamuje uspeh za uspehom.
Teološka fakulteta je postala po obli-
ci svojih ordinarijev pravi jugoslovani-
ski unikum in medtem, ko posvete
fakultete svojim najvažnejšim stoli-
cam ne morejo poskrbeti titularjev,
bo imel na teološki fakulteti kmalu
vsak svetnik svojega zastopnika. So-
daj vidimo posledice one popustljivo-
sti, ki je dopustila, da se je šola za
duhovnike in propagatorje klerikaliz-
ma v Ljubljani preko noči pretvorila
v vseučiliško fakulteto ter kot ena-
kopravna vrnila v družbo zastopnic
svobodne znanosti.

Klerikalna ofenziva slavi danes
svojo prvo očitno zmago na univerzi.
Večina profesorovskega zbora se je po-
dvrigla teoriji turnusa, ki so jo klerika-
li nastavili kot zanjko za vse one, ki
še vedno ne vidijo jasnega cilja boje-
vitvega klerikalizma: polagoma spre-
meniti naša vseučilišča v katoliško
univerzo, v Tavčarjevo universitas lit-
terarum saneti Simplicij labacensis,
katere rektor bi naj bil škofu to, kar
je bil pred dvajsetletjem desetletji šoma-
šter gospodu fajmoštru...

To ni kruta šala, temveč kruta re-
sica. Večina profesorovskega zbora se
ni le uklonila teoriji, da je letos teolo-
ška fakulteta na redu, da postavi uni-
verziji rektorja, temveč je povrh še
volila tistega gospoda teologa, ki ga
je ljubljanski škof kot cerkveni po-
glavar prezentiral kot svojega izvolje-
nega kandidata! Tako je iz rektorske
volitve nastala erasmotna farsa in ljub-
ljanska univerza ima danes najvišjo-
ga predstavnika, ki ga je dejanjsko
imenoval prevzvišeni knez in škof An-
ton Bonaventura. Rector magnificus
je postal gospod dr. Aleš Ušeničnik,
predstavitev najpreklicijonarnejše stru-
je v slovenski kulturni zgodovini, de-
dič kulturnobojnih idej Rimskega ka-
tolika, obenem pa do nedavne časa
glasnik onega črnožoltga klerikaliz-
ma, ki je skonstruiral neko posebno
princevsko kulturno in politično
poslanstvo Avstrije «proti racionalis-
tični pravoslavni Srbiji»...

Zaman je svari la manjšina profes-
orskega zbora pred opasnim in žalost-
nim eksperimentom, ki ogroža kul-
turno misljo naše univerze ter izpostav-
lja našo akademsko mladino novemu
pritisku klerikalne propagande. Naša
visoka šola je zmožna življenja in
napredka le v najožji zvezi s kulturo
naprednega jugoslovanskega naroda.
Ali se gospodje volilci, ki so vržili

Seja narodne skupščine.

INTERPELAČNI DAN. — PRAZNOVANJE PRVEGA MAJA. — DEMA-
GOŠKO ZLOBABLANJE BEGUNSKEGA VPRAŠANJA.

Beograd, 16. junija. (Izv.) Danes je
bil v skupščini interpelacijski dan.
Prva je prišla na dnevni red interpela-
cija posl. Etbina Kristana radi prepo-
vede praznovanja 1. maja. Interpelant
je naglašal, da je zadeva še vedno
aktualna, čeprav je 1. maj že minul,
ker je potrebno, da se dozna, zakaj je
vlada prepovedala praznovanje. Notra-
nji minister dr. Marinković je v svo-
jem odgovoru poudarjal, da prepoved
ni bila naperjena proti socialnim de-
mokratom, ampak proti komunistom,
ki so nameravali izrabiti praznovanje
1. maja za izživanje narodov v državi,
za katere vodstvo socialne demokra-
cije ne bi moglo nositi odgovornosti.
Sicer pa je bilo komunistom tudi tre-
ba pokazati, da se zakonski predpisi
o zaščiti države izvajajo strogo. Posl.
Kristan se z odgovorom ni zadovoljil
in je zahteval, naj se preneha z dose-
danjem policijskim režimom.

Posl. Moskovljevič je istotako go-
voril proti prepovedi. Za njim je go-
voril klerikalec dr. Hohnjec, ki je na-
stopal za dovoljenje praznovanja 1. maja
po delavcih, ker je to že vkoreninjen
mednarodni običaj. Delavci imajo še
bolj pravico protestirati in demonstri-
rati proti kapitalizmu, če vlada daje
podobne svobode fašistom. Tudi na-
rodni socialist Deržić se je zavzel za
«mednarodni običaj» in je naglašal,
da je letos celo italijanska vlada do-
volila delavcem praznovati 1. maj.

Seja je bila ob 3/41. prekinjena in se
je nadaljevala ob 5. Na popoldanski

seji se je razpravljalo o interpelaciji
dr. Hohnjeca glede pomoči primorskim
beguncem. Zastopnik ministra za so-
cijalno skrb, minister Krstelj, je izja-
vil, da je vlada za begunce vse sto-
rila, kar je bilo v njenih močeh in
kar so dopuščale finančne možnosti, in
je določila za pomoč beguncem znatne
vsote. Dr. Krstelj je mnenja, naj bi
se poizkusilo rešiti to vprašanje v
sporazumu s ostalimi nasledstvenimi
državami avstro - ogrske monarhije.

Za dr. Krstljem je govorilo več opo-
zičionalcov in za njimi poslanec dok-
tor Kukovec, ki je obžaloval, da ne-
kateri opozicijski tako nerazno in
nestvarno razpravljajo o tako važnem
in nujnem vprašanju, kakor je vpraša-
nje naših beguncev, vsled česar ob-
staja nevarnost, da se niti javnost niti
skupščina ne bosta veliko zanimala
za to vprašanje. Občudil je izvajanja
nekaterih opozicijske, ki najteje
pri razpravljanju o vsakem nacional-
nem vprašanju povoda, da uganjajo
demagoštvo. Izjavil je, da se je za
časa, ko je bil on minister za social-
no skrb, mnogo storilo za begunce in
prečital v dokaz zahvalno pismo raz-
puščene pisarne za sedeno ozemlje,
katero je sprejel še kot minister.

Seja je bila končana ob 20. Jutri
ne bo imela seje skupščina, pač pa
zakonodajni odbor. Na ponedeljkovi
seji parlamenta bodo na dnevnem re-
du interpelacije, na torkovi pa bi se
imelo začeti razpravljanje o volilnem
zakonu.

Opozicija obstruira volilni zakon.

INTERESANTNA SEJA KLUBSKIH NAČELNIKOV. — OPOZICIJA ZA-
HTEVA PRORAČUNSKO RAZPRAVO PRED RAZPRAVO O VOLIL-
NEM REDU.

Beograd, 16. junija. (Izv.) V parla-
mentarni situaciji je danes nastal intere-
santen preokret. Opozicija je doslej na
vsa usta dožila vladne stranke, da za-
vlačujejo rešitev volilnega zakona. Se-
daj pa se je pokazalo, da opozicijske
stranke nikakor ne žele, da bi novi vo-
lilni red bil kmalu uzakonjen.

Danes se je vršila seja klubskih načel-
nikov, na kateri naj bi se določil dnevni
red za prihodnje parlamentarne seje. Za-
stopniki vladnih strank so predlagali,
naj parlament najprej reši vprašanje vo-
lilnega reda, kar ne povzroči nobene za-
mude, ker se vrši razprava po skrajša-
nem postopku in ker se za volilnim re-
dom prične takoj proračunska debata, ki
bo potrebovala nekaj tednov parlamen-
tarnega dela. Zastopniki opozicije pa so
zahtevali, naj bi se najprej končala pro-
računska debata, in šele po sprejetem

proračunu naj bi prišel volilni red na
vrsto. Zastopniki vladnih strank so ugo-
varjali, da znači ta zahteva odgoditev
volilnega zakona za dolgo dobo, mogoče
celo do jeseni, ker bo parlament po spre-
jetju proračuna hotel prav gotovo na po-
čitnice. Narod pa ima pravo, da se
vprašanje volilnega reda končno reši in
da se tako vsak hip omogoči nove vo-
litve. Opozicijski zastopniki pa so za-
grozili z obstrukcijo, ako bi se ne ustre-
glo njihovi zahtevi. Konferenca se je za-
to razšla brez rezultata.

Vlada bo sedaj v sporazumu s pred-
sedništvom parlamenta sama predložila
dnevni red, ki bo brez dvoma z veliko
večino odobren. Opozicijske stranke
sklicujejo za jutri sestanek, na katerem
se bodo dogovarjale o svojem nadalj-
njem postopanju. Poedini opozicijski
napovedujejo svoj exodus.

Sporazum z Italijo.

Beograd, 16. junija. (Izv.) Kakor do-
znava naš dopisnik, je Italija pristala na
to, da se odredi konvenciji o šolstvu in
konvenciji o takozvani zadrski železnici.
Posebna komisija, ki se še sestavi, bo
imela nalogo, da skriži za promet z Za-
drom.

Zaroka princa Pavla?

Beograd, 16. junija. (Izv.) Iz Bukare-
šte se poroča, da se bo vršila te dni sve-
čana zaroka princa Pavla z rumunsko
princesinjo Ileano. Baje je bila ta zve-
za dogovorjena že pred dogovorom o po-
roki kralja Aleksandra.

MINISTER NINČIĆ PRIDE DANES NA BLEDO.

Beograd, 16. junija. (Izv.) Danes po-
poldne je odpotoval zunanji minister dr.
Ninčić na Bled, da referira kralju. Vrnil
se bo početkom prihodnjega tedna.

PAŠIĆ ODPOTUJE V PRAGO?

Beograd, 16. junija. (Izv.) Ministrski
predsednik Pašić namerava prihodnje dni
v svrhu podpisa podaljšanja vojne kon-
vencije s Češkoslovaško odpotovati v
Prago.

svojo kroglico v škofovski klubuk
niso zavedali, da so jo oddali proti
najvišjim interesom vede in znanosti,
katere svobodo braniti so oni v prvi
vrsti poklicani? Pot, na katero so
krenili, vodi naravnost v «4000», v
dobo, ko bodo svoja dela tiskali z
aprobacijo visokočastitga knezoško-
fijskega ordinarijata in ko bo sloven-
ski dijak postal akademik in promo-
viran le z odobritvijo domačega pre-
častitga gospoda župnika...

Realizacija ameriškega posojila.

Beograd, 16. junija. (Izv.) Današnja
«Politika» javlja, da so glede posojila
v znesku 100 milijonov dolarjev nastale
nove komplikacije. Po obvestilu ameri-
ške vlade je sicer s 15. junijem že pri-
šel razpis prvega obroka 25 milijonov,
toda naša vlada je sedaj nenadoma za-
bjevala, naj se ta obrok povzga na 30
milijonov. Tozadevni telegram pa je pri-
spel prepozno, ker je ameriška vlada
med tem že odobrila razpis samo za 25
milijonov. Ameriški poslanik v Beogra-
du je obvestil našo vlado, da mora do-
biti njegova vlada najprej natančne in-
formacije o uporabi tega zneska.

Beograd, 16. junija. (Izv.) Kakor je
izvedel naš dopisnik, je prejela naša
vlada iz Amerike dve brzojavki glede
100 milijonskega posojila. V prvi se ob-
vešča naša vlada, da je ameriška vla-
da dovolila, da se na račun prvega
avansa izvozi iz Amerike 25 milijonov
dolarjev, ostanek v znesku 5 milijonov
pa tri dni po izvršitvi nekaterih formal-
nosti. Druga brzojavka pa javlja, da so
ameriške banke že prejtele večeraj raz-
pis o posojilu.

Z večerajšno izvolitvijo gospoda Uše-
ničnika se je javno odprlo vprašanje bo-
dočnosti naše univerze in postavljena je
alternativa: ali v reakcijo, pod klubuk
prevzvišenega gospoda škofa ali v svo-
bodno višave onega kulturnega dela, ki
je historični poklic in eksistenčni pogoj
vsake, posebno pa še ljubljanske uni-
verze. Pred to alternativno so sedaj postav-
ljeni profesorji in dijaki naše almae ma-
tris. Odločitev je neizogibna.

Definitivni razkol med muslimani.

ZMAGA SPAHOVE SKUPINE. — SPAHO PREDSEDNIK STRANKE. —
DESNICARJI OSNUJEJO SVOJ KLUB.

Sarajevo, 16. junija. (Izv.) Včeraj se
je začel v Sarajevu z velikim zama-
njem pričakovani kongres muslimanske
jugoslovanske organizacije, ki je imel re-
šiti spor med desnico in levico v parla-
mentarnem klubu. Medtem je glasilo dr.
Spahe na nevalificiran način napadlo
desničarje, vsled česar je skupina Magla-
jić-Karamehmedović po podpredsedniku
Hrasnici poslala kongresu dopis, da tako
dolgo ne bo sodelovala na kongresu, do-
kler za nevalificirane napade ne dobi
primernege zadoščenja. To pismo sta
podpisala tudi muslimanska ministra.
Spahisti so desničarjem pisмено izjavili,
da omenjeni napadi niso bili naperjeni
proti njim.

Ob treh popoldne se je kongres nade-
ljeval in je bila sprejeta resolucija, v ka-

teri se izjavlja, da stoji organizacija na
stališču avtonomije in da obsoja desni-
čarje, ki morajo v 14 dneh zopet pristo-
piti klubu, ali pa odložiti mandate. Desni-
čarji so nato zapustili dvorano ter skle-
nili zaupnico ministroma Omeroviću in
Viloviću ter obvestili ministrskega pred-
sednika Pašića, da desnica ne odpokliče
svojih članov iz vlade. Desničarji osnuje-
jo svoj klub in posebno organizacijo ter
bodo ustanovili v Sarajevu svoj list.

Skupščina je danes brez desničarjev
nadaljevala svoja posvetovanja. Bil je
izvoljen novi odbor osrednjega vodstva.
Za predsednika je bil ponovno izvoljen
dr. Spaho, za podpredsednika pa dr. Hra-
snica in beg Bukvica. Dr. Spaho je dobil
glasov 91, to je vse razen glasov Magla-
jićeve skupine.

Dr. Šušteršič se vrača v domovino.

PROŠNJA ZA VIZUM BO V PAR DNEH REŠENA. — ZANIMIVA IZ-
JAVA RADIKALNEGA VODITELJA.

Beograd, 16. junija. (Izv.) V političnih
krogih se je v zadnjih dneh razširila
vest, da je neposredno pričakovati po-
vratka dr. Šušteršiča v Jugoslavijo. Dr.
Šušteršič da je že dobil dovoljenje, da se
vrne pred koncem tega meseca v Ljublja-
no. Pripoveduje se tudi, da se morda še
poprej za začetek nastani v Zagrebu.

Stališče demokratske stranke v tej za-
devi je znano. Interesantno pa je, da se
radikalni politični krogi povsem odločo-
no izjavljajo za dr. Šušteršiča. Vaš do-
pisnik je danes vprašal enega prvih ak-
tivnih radikalnih politikov, kakšno stali-
šče zavzema radikalna stranka napram
vprašanju povratka dr. Šušteršiča v do-

movino. Odgovor se je glasil: «Radikalna
stranka ni sicer ničesar ukrenila v pri-
logi skorajšnjega povratka dr. Šušter-
šiča v domovino, vendar pa radikalci
zlasti z ozirom na preokret klerikalne
stranke na levo že v naprej toplo po-
zdravljajo Šušteršičovo akcijo, ako bo
res stremela za tem, da odvrne del kom-
servativnih katoliških Slovencev od po-
gubne politike, ki jo vodi današnja
SLS.»

Kakor je Vaš dopisnik nadalje izvedel,
se nahaja na zunanjem ministrstvu pro-
šnja za potno dovoljenje iz Avstrije v
Jugoslavijo. Prošnja bo, kakor se za-
čuje, v najkrajšem času pozitivno rešena.

Haag v stopinjah Genove.

KOMISIJE IN PODKOMISIJE ZA RUSKO VPRAŠANJE. — RUSE BO
VODIL ZOPET CİCERIN.

Haag, 16. junija. (Izv.) V današnji seji
haške predkonference je predlagal vod-
ja belgijske delegacije Cattier, da naj
se imenujejo ena splošna komisija in tri
podkomisije za proučevanje ruskega
vprašanja. Vsaka podkomisija naj bo
sestavljena iz 11 članov in sicer 5 čla-
nov iz Angleske, Francije, Italije Belgije
in Japonske, enega zastopnika Holand-
ske in 5 članov drugih delegacij. Člani
onih narodov, ki niso direktno zainteresi-
rani na ruskem vprašanju, bodo iz-
ključeni.

V drugi seji bo prečitan zapisnik, ki
je bil sestavljen v villi Alberti v Geno-
vi in po katerem je bila sklicana kon-
ferenca v Haagu. Splošno prevladuje

mnenje, da imenovanje komisij ne zna-
či morda konca konference, temveč ravo-
no olajšanje ogromnega dela.

RUSKA DELEGACIJA.

Berlin, 16. junija. (Izv.) Ruska dele-
gacija za konferenco v Haagu je sestav-
ljena tako-le: predsednik Litvinov in 4
člani: Krasin, Rakovski, Krestinski in
Sokolnikov. Poleg teh bo dodeljenih še
11 sodelavcev in izvedencev. Delegacija
bo potovala preko Berlina, kjer jo bo
počakal Cicerin. Sokolnikov odide z
zrakoplovom v Moskvo, da se še pred
začetkom konference posvetuje s svetom
ljudskih komisarjev. V ponedeljek se vr-
ne v Berlin, odkoder bo takoj odpoto-
val v Haag.

Rekonstrukcija madžarske vlade.

GROF BETHLEN OSTAL PREDSEDNIK. — OPOZICIJA BOJKOTIRA
OTVORITEV PARLAMENTA.

Budimpešta, 16. junija. (Izv.) Rekon-
strukcija kabineta je končana. Novi ka-
binet je sestavljen tako-le:
ministrski predsednik grof Stefan
Bethlen;
minister za notranje zadeve Ivan
Rakovsky;
finančni minister Tibor Kallay;
trgovinski minister, bivši državni se-
kretar Ivan Valko;
minister za zunanje zadeve Ivan
Banffy;
prosvetni minister grof Kuno Klebels-
berg;

justični minister, bivši šef kabineta
pisarno Daruvar;
poljedelski minister Szabo Nagyatad;
minister za obrambo Konrad Beliczky;
minister za socialno skrb Julij Vay;
minister za prehrano Bela Verffy.

Vsi člani novega kabineta so razen
ministrskega predsednika Bethlena, fi-
nančnega ministra Kallaya in poljedel-
skega ministra Nagyatada obenem tudi
člani narodne skupščine. Kakor poroča-
jo, se člani opozicije demonstrativno ne
bodo udeležili na tork dopoldne dolo-
čena otvoritvena seja.

FRANCOSKI URADNIKI IZGUBE PASIVNO VOLILNO PRAVICO.

Pariz, 16. junija. (Izv.) Kakor poro-
čajo, namerava vlada v kratkem predlo-
žiti zbornici osnutek zakona, po katerem
je vsak aktivni uradnik pri vseh volitvah
izključen od izvolitve. Če je izvoljen,
mora podati ostavko na državno službo
predno sprejme mandat.

BILANCA DONAVSKE PARO- PLOVNE DRUŽBE.

Dunaj, 16. junija. (Izv.) Letni zaklju-
ček donavske paroplovne družbe izka-
zuje za leto 1921 382.920.266 K čistega
dobička. Na občnem zboru dne 30. ju-
nija bo predložen predlog, da se izplača
za akcijo dividenda po 2100 K, preostali
dobiček v znesku 7.788.144 K pa prene-
se na novi račun.

USPEH EKSPEDICIJE NA GAURISANKER.

London, 16. junija. (Izv.) Ekspedicija
na Mont Everest (Gaurisanker) je, ka-
kor javlja pred 14 dnevi v Pheri-Tzong
oddana brzojavka, pod vodstvom gene-
rala Bruce znova napredovala. S pomoč-
jo kisikovih aparatov je ekspedicija do-
segla višino 8268 m, tako da ji manjka
do najvišjega vrha M. Everesta le še
571 m.

V PRISTANIŠČU POTOPLJEN PARNIK.

Hamburg, 16. junija. (Izv.) V tuka-
jšnjem pristanišču se je radi neprevidno-
sti kapitana potopil potniški parnik. Ker
je trajala katastrofa le 2 minuti in je ve-
čina potnikov spala v splošnih ladjinskih
prostorih so človeške žrtve številne.

Komitska afera v Skoplju.

Dne 12. junija je započela v Skoplju razprava proti 175 osebam, obdolženim, da so se udeleževali razbojstev ali podpiranja bolgarskih komitaških čet. Že dolgo pričakovana razprava vzbujala ogromno senzacijo v celi Južni Srbiji in posebej še v samem Skoplju, ker so v afero zapletene mnoge osebe, iz Skoplja in okolice, ki so doslej uživale ugled dobrih državljanov.

V Južni Srbiji, posebno v obmejnih krajih ob bolgarski granici so na dnevnem redu vpadli organiziranih bolgarskih komitaških čet, ki stojijo vse pod direktno macedonske komitatske organizacije v Čustendilu. Glavni revirji teh tolp so okoliže kumanovsko, bregalniško in skopljansko, kjer vsrjo komitaši nad tamošnjim prebivalstvom, osobito nad inteligentnejšimi in premožnejšimi sloji, barbarska divjaštva.

Cete so oblečene v naše vojaške uniforme, nosijo pa bolgarsko orožje in opravljajo celo akcijo očitno v imenu macedonske bolgarske komitatske, a pod firmo borbe «za avtonomijo Macedonije». Za propagando svojih organizacij se poslužujejo neštovnih letakov, v katerih pozivajo naše prebivalstvo na upor proti naši državi. Poleg tega se poslužujejo nasilnega terorja in je med obtoženci mnogo takih, ki so bili od komitov prisiljeni za vstop v njihove hajduške čete.

Ker so se to pomlad vpadli na naše ozemlje silno pomnožili in je bilo življenje tamošnjih prebivalcev dan na dan v večji nesigurnosti, je naša policijska oblast pojačena z žandarmerijskimi oddelki započela energično akcijo. Spopadi so zelo česti ob celi naši meji. Naša odredila so vjela precej komunistov, rodov macedoncev, in preiskava je izdala mnoge zveze naših državljanov s komitaši, katerim so nudili pomoč bodisi direktno kot člani organizacij, ali so pa, mnogi tudi pod pritiskom nasilja, podpirali celo vstaško akcijo. Na temelju preiskave in najdenih dokumentov in pisem je dosegel aretiranih 175 kompromitiranih oseb, ki se vse nahajajo v skopljanskih zaporih.

Interes skopljanskega in vsega južnosrbskega prebivalstva je razumljivo velik. Ker je razpravna dvorana premajhna, je vsled silnega navala publike zgrajena posebna velika baraka, v kateri so se pričela zaslišavanja. V procesu so angažirani vsi skopljanski advokati.

Razprava bo trajala gotovo preko 10 dni in bo odkrila mnoge stvari, ki bodo vrle dovolj svetlobe na vse rovarjenje bolgarske komitske organizacije.

Vsi so nedolžni.

Dunajska laška vojaška misija pred sodiščem.

nr. Rim, 16. junija.

«Jutrovi» bralci se bodo še spominjali, koliko prahu je dvignila svojo časno afero «dunajske italijanske vojaške misije». Vse avstrijske časopise je tedaj planilo pokoncu in obšipalo vodjo te misije, generala Segrèja, in njegovo dodeljene častnike z najhujšimi očitki, da so si kopicili denar na račun ubogih Dunajčanov in italijanske vlade. Skandal je bil velikanski.

Rimska vlada, ki bi bila gotovo najraje pokrila vso to nesrečno stvar s plaščem nacionalnega navdušenja, končno vendar ni mogla drugače in je uvedla sodno preiskavo proti obdolženecem. Aretiran je bil tudi general Segrè, a prav kmalu zopet izpuščen na svobodo, češ, da ga ne zadeva nikakršen odtok. Po daljši preiskavi so se izmuznili državnemu pravdniku, po naše «generalnemu odvorniku», skoraj vsi člani misije, tako da jih je ostalo samo še pet, proti ka-

terim se je končno vršila razprava pred višjim sodiščem v Pistoji. Obtoženi so bili svoječasno potom dunajske javnosti jim očitanih malverzacij: major Čenaglia, kapitan Valdottaro, Di Palma in Cibelli ter podporočnik Penna.

Razprava je trajala kakih 14 dni in so bile zaslišane vse mogoče pričre, med njimi general Segrè in general Meomartini, ki je vodil preiskavo na Dunaju. In kakšen je bil konec?

Zadnji dan razprave, 13. t. m., je vstal državni pravdnik Ricci in v svojem «obtožnem» govoru na dolgo in široko govoril o podatkih, ki jih je podala razprava, in splošno o upravi živilskega skladišča na Dunaju, ki je bila v rokah misije. Odločno je zankal, da bi ta proces imel politično ozadje. Branil je vojaško upravo, ki so jo branitelji precej ostro napadali tekom razprave, in končno predlagal, naj se vsi obtoženci — oprostite, in sicer major Čenaglia ter kapitana Valdottaro in Di Palma, ker niso zagrešili zločina, čigar so bili obtoženi, kapitan Cibelli in podporočnik Penna pa zaradi pomanjkanja dokazov.

Branitelji so v svojih obrambnih govorih kovali v nebesa hrabrost obtožencev na bojnih poljanah in jih slavili kot narodnih junake.

Po poldrugournem posvetovanju je nato sodni dvor izrekel naslednjo razsodbo:

Oproščajo se: major Čenaglia vsled neobstanka krivde, ker ni sodeloval pri dejanju; kapitana Valdottaro in Di Palma vsled neobstanka krivde, ker njima očitana dejanja ne tvorijo nikake krivde; kapitan Cibelli in podporočnik Penna, ker jima krivda ni bila dokazana.

Oproščeni so bili takoj izpuščeni na svobodo in mnogobrojno občinstvo jim je priredilo burne ovacije.

Quod erat demonstrandum! Dunajčanje so zopet za eno zmoto bogatejši!

Politične beležke

+ V Kamniku je bila potrebna nadomestna občinska volitev za dva odbornika. Klerikalci si sploh niso upali postaviti svoje kandidature. Oba mandata sta zato pripadla JDS, ki je jedina pravočasno vložila svojo listo. Nova občinska odbornika mesta Kamnika sta gg. Franc Vrhovnik, tovarniški mojster, in dr. Trampuž, odvetnik.

Tudi pri volitvah v pridobinski komisijo je napredna lista zmagala v III. in IV. razredu z veliko večino.

+ Volitve v oblastne skupščine se imajo po zakonu izvršiti 28. junija in ne 8. julija, kakor je stalo vsled tiskovne napake v našem včerajšnjem uvodniku.

+ Minister Krstelj in sporazum z Italijo. Kakor poroča beograjski «Novi List», je minister dr. Krstelj, ki je, kakor znano, volil v Genovi in Rimu skupno z dr. Rybafem naša pogajanja z Italijo, izjavil, da bo prisiljen odstopiti, ako bi vlada ne sprejela od nje sklenjenega sporazuma.

+ Vprašanje Trsta v rimskem parlamentu. V posebni interpelaciji je opozoril tržaški fašistovski poslanec Giunta na nevrzljivo situacijo, v kateri se nahaja Trst in katere je seveda v prvi vrsti kriva Jugoslavija. Giunta trdi, da Jugoslavija sistematično ovira železniški promet in bojkotira trgovino s Trstom. Odpomoči je po Giuntovim mnenju iskati predvsem v — ostrejšem nastopu proti Jugoslaviji! Zunanji minister Schanzer je v svojem odgovoru priznal tržaško kalamiteto, ki da jo je zakrivil splošni položaj po vojni. Pri pogajanjih v Rapallu je bila sklenjena konferenca držav, ki so se interesirane na Trstu, med njimi seveda v prvi vrsti Jugoslavija. Schanzer je naposled izjavil, da je sporazum z Jugoslavijo zagotovljen, ker tudi zadnje od Beograda zahtevane spremembe niso take, da bi mogle sporazum razbiti.

+ «Ubogi Giuseppe!» klikne grof Pesarski in tudi on se zasolzi. «Tako je tudi on postal žrtev negotovosti, ki vlada v tem prokletem mestu kakor kuga. Umorstva, uboji, smrt in zločin vladajo v papežkem Rimu! Vi vest, prijatelji moji, da sem tudi jaz posvetočen gotovi smrti, če bi me kdo od njih zapazil v mestu. Z vsakim korakom, ki ga storim tukaj, se bližam svojemu grobu. Morda. Name preži tisoč opasnosti, na vsakem uličnem oglu stoji zasledovalci, pripravljeni, da me ubijejo kakor psa. Lopovski starec, ki nosi tiaro, in še bolj lopovski njegov sin, kardinal Cezar, ki s kardinalskim škrlatom pokriva svoje nizke nagone in krvave dočline, — ta dva sta se zaklela, da me ubijeta, ... mene, ki sta ga nekoč objemala in nazivala sina in brata!»

+ «To je živa resnica,» odgovori Bernardo in prinese grofu stolicu ter ga s kretnjo roke povabi, naj sede. «Vi bi bogme bolje storili, da se ne prikažete več v tem mestu. Še sedaj se spominjam one noči, ko sem vas v gondoli prepeljal čez Tiberu pa doli v morje, kjer je že jadrnica čakala na vas, — miduža, takrat nam je trda predla in malo je manjkalo, da bi nas bili papeževi birliči prijeli!»

+ «Na kaj me spominjaš, Bernardo,» hrkne grof in temna rdečica se prikazuje na njegovih licih. «Sramota se spominjam one noči, ko sem moral ubiti kakor zločince ali kakor tujce.

+ Ljubljanske politične organizacije sklenjene za drjem. Žerjavom. Sinoči se je vršil v prostorih tajništva JDS sestanek zaupnikov ljubljanskih političnih organizacij. Sestanek je bil izredno dobro obiskan. Posl. profesor Reiser je podal kot načelnik strankine komisije obširno poročilo o ugotovitvah komisije glede uporabe podpor, ki jih je dala «Jadranska banka» na razpolago v demokratske svrhe. Zaupniki so vzeli podrobne račune na znanje ter so po zanimivi debati, ki je pokazala popolno enodušnost v nazorih, soglasno izrekli drju. Žerjavu in vsem onim funkcionarjem stranke, ki so razpolagali z denarnimi sredstvi iz kontov pri «Jadranski banki», svoje neomajno zaupanje. Dr. Kramerja je nato poročal o političnem položaju in o incidentih, ki so se zgodili povodom Kamenarovičevega nastopa v stranki sami. Zaupniki so poudarili, da je treba intrige, ki se kujejo proti enotnosti stranke, brezobzirno razčistiti. Iz sredine zaupnikov predložena ostra tozadnevna resolucija, je bila na predlog posl. Reiserja in drja. Kramerja odložena. V smislu referata drja. Kramerja je zbor ljubljanskih zaupnikov sklenil, da naj se čim bolj pospešijo dela za dovršitev strankine oblastne organizacije za ljubljansko oblast, ki bo prevzela enak delokrog, kakor ga ima že poslujoča mariborska oblastna organizacija JDS.

Kot najskrajnejši termin za sklicanje oblastnih zaupnikov smatrajo ljubljanske organizacije 2. julij. Ljubljanski zaupniki JDS pozivajo somišljeniki, naj se ne dajo begati po intrigah ljudi in krogov, katerih namen je očitno ta, da se oslabi strankina disciplina in morala v trenutku, ko je treba napeti vso energijo, da jugoslovanska demokracija častno nastopi pri predstojih oblastnih volitvah. Sinočnji sestanek ljubljanskih organizacij JDS je pokazal, da so se oni, ki tvorijo ozadje gospodu Kamenaroviču s svojim prvobitljem vrod — grdo zašpekulirali.

+ Vesti o demisiji drja. Žerjava se zopet pojavljajo v beograjskih listih. «Novi List» vé celo že imena kandidatur za naslednjost. Mi smo povedali, kaj je na teh vesteh resnice. Kakor čujemo, zdravnik še ni oddal svojega končnega mnenja, ali se bo dr. Žerjav mogel 1. julija vrniti na svoje mesto ali ne. V slučaju, da bo zdravnikovo mnenje ugodno, bo seveda doktor Žerjav zopet prevzel posle svoje-ga ministristva.

+ «Stara pravda» v Mariboru. Iz zanesljivega vira izvemo, da v SKS ni bil storjen noben sklep, da bi se naj izdajalo posebno glasilo te stranke za mariborsko oblast.

Prosveta

Ljubljanska opera.

Sobota, 17. junija: «Carmen». Gostovanje kapelnika g. Lovra Matačića iz Novega Sada. Začetek ob pol 8. izv.

Mariborsko gledališče.

17. junija: «Prodana nevesta». Izv.
18. junija: «Čaršine Amaconke». Izven in zadnjič v sezoni.

Ljubljanska opera. Sinoči je dirigiral «Madame Butterfly» gost iz Novega Sada, kapelnik Matočić, ki se je izkazal za izredno tankočutnega in temeljitega glasbenika. Imel je z orkestrom, kakor pravijo, eno samo izkušnjo, pa se je vendar precej poznalo sinočnji predstavi. Vse fraze so bile idealno obdelane, vsak drobec je moral dati svojo iskro iz sebe. Takih dirigentov po naših operah ni dosti. Jutri dirigira g. Matočić «Carmen».

Ga. Dragutinovičeva, članica mariborskega gledališča, nastopi te dni zadnjičkrat v Mariboru kot Marta v «Jakobu Rudi», nakar odide v Split, kjer je angažirana za prihodnjo sezono. Ga. Dra-

gutiničeva ja, kakor znano, uspešno delovala tudi v Ljubljani in Trstu na naših odrih.

Nova Wendlova knjiga o nas, ki je ravno izšla, se imenuje «Von Beograd bis Bakar» in je izšla v založbi frankfurtske «Societäts-Druckerei». Knjiga je opremljena z zemljevidi in fotografijami, pa kljub temu ni nikak Baedeker, ampak služi bolj upoznavanju razmer.

Občni zbor Filharmonične družbe v Ljubljani se vrši v ponedeljek dne 3. julija ob 8. uri zvečer v mali dvorani Filharmonične družbe na Kongresnem trgu. Dnevni red: Otvoritev po predsedniku, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, zvišanje članarine, volitev novega odbora, volitev delegatov za občni zbor Glasbene Matice, predlogi in nasveti. — Odbor Filharmonične družbe v Ljubljani.

Lepa Vida, mesečni list. krožka «Lepa Vida». Leto I, št. 4—5. Ljubljana 1922. Najmlajši med mladimi izdajajo svoj leposloven list, ki je prav prikupljiv. Zelja po zdravju odseva iz njega. Med sotrudniki in sotrudnicami najprijetnejše opozore nase Srčko Kosovel, Branko Jeglič, Bina Artačeva in Alfonz Gspan. Jeglič in Artačeva aa že med pokojniki. Skoda teh dveh mladih bitij, ki sta obe kazali močan talent. Gspan je zlasti dober v svoji «Karpatski noči», medtem ko se mu pri karpijskih proizvodih pozna, da dela prve korake. Odločilne besede za enkrat še ni mogoče reči o nobenem sotrudniku. Razvoj in čas bo pač pokazal, kaj je v njih in kam gredo. Želimo jim pač mnogo, mnogo uspehov!

Sokolstvo

Sirša seja prehranjevalnega odseka se vrši v torek dne 20. junija 1922 ob 19. uri v restavraciji Narodnega doma. Vabimo člane, da se te seja udeležijo in pripeljejo s seboj nove člane, kateri so pripravljeno sodelovati pri temu odseku.

Sokolsko društvo v Domžalah priredi s sodelovanjem odsekov Brdo, Dob in Moravče v nedeljo dne 18. junija 1922 pešizlet v Lukovico s javno telovadbo ob 4. uri popoldne, pri kateri igra domžalska godba. Ker je mladi odsek na Brdu potreben vsestranske pomoči, se prijatelji sokolstva vabijo na to veliko prireditve.

Sokol v Borovnici priredi v nedeljo dne 18. junija veliko vrtno veselico s javno telovadbo, plesom itd. Sodeluje Sokol Vrhnika in Logatec, godba in pevski zbor «Zveze jug. žel. Ljubljana». Odhod vlaka iz Ljubljane gl. kol. ob 14.35 uri.

Proslava desetletnice Sokola v Raddečah se vrši v nedeljo dne 18. junija, spojena z okrožnim zletom gornje-posavskih društev celjske župe. Obratno ravnanje južne železnice je dovolilo polovično vožnjo proti izkazu društvene zletne izkaznice na progh Ljubljana-Zidani most-St. Jurij ob južni železnici in Zidani most-Zagreb. Bratska društva se naprošajo, da se zleta kar v največjem številu udeležijo. Predpoldne je sprejem članov iz Posavja in skušnje, ob 2. uri obhod in nato javna telovadba. Po telovadbi velika ljudska veselica. Pohitite v naš prijazen trg in radujte se z nami ob prvi desetletnici ter nam podajte moč do uspešnega dela v drugem desetletju. Pokažite z vašim sodelovanjem, da znate ceniti delo v prid sokolstvu.

Sokol Ježica priredi dne 23. junija svoj prvi javni nastop na prostoru g. J. Avšiča v Klečah.

Rezultati razkola v karlovškem Sokolu. Odkar je prišlo v karlovškem Sokolu do razkola, izdaja odbor stalno svoja poročila o porastu članstva. Iz tega pregleda je razvidno, da je pri jugoslovanskem sokolskem društvu v Karlovcu naraslo število članstva od 23. februarja 1922 za 166 članov, a svoj izstop prijavilo samo 56 članov. Te številke bodo seveda razočarale one, ki so stavili velike nade v razkol našega Sokolstva.

ca aragonskega z Lukrecijo, kmalu bodo zazvonili zvonovi in v cerkvi se bo prepevalo, kajti Vaš zakon, gospod grof, je papež proglasil za ničev in neveljaven!

Tiha kletva sikne in grof pograbi za ročaj svojega meča.

«To je storil, ta bogokletnik, krivoprisečni papež, sivolas lopov! In s tem je dal strašen primer, kako ni treba držati dane besede, ali prisere, položene v imenu božjem ali njegovega Sina! Toda krivoprisežnika bo zgedela božja kazen! Še ni končana njegova zemeljska pot! Ako pa ne najde svoje svetnika in osvetnika tukaj, najde ga tam! Prokleta takšna glava vesoljnega kršćanstva!»

Pri teh besedah dvigne grof Sforza obe roki v nebo in žuga s pestmi.

«Glej, sin moj!» bodri stara mati svojega malodušnejšega sina Bernarda. «Tako govori pravi možakar, ki še obetai moč osvete in sovraštva! On ni sesal zaman na mojih prsih, kri donjile je prešla tudi vanj, plameni moje duše tle v njem. Ali recite, plemeniti gospod, nadaljuje stara Risetta tišje, »kaj pa Vas je sedaj privedlo nazaj v to mesto, iz katerega ste srečno ušli? Ni dobro, da se vrčate v levjo duplino, komaj ko si iz nje odnesel zdravo glavo!»

«Recite raje, v duplino tigra Borgije!» odvrne Giovanni Sforza, «ker Borgijev ne smete primerjati s plemenitim levom, amok z zavrznim

Sport

Nogometne tekme na Telovr (Svitarji v Budimpešti. — Poraz Slavije in Sparte.)

Zagreb: Nogometne tekme, ki so se vršile v četrtek, so končale s sledečimi izidom: Hašk : Croatia 5 : 1 (0 : 1). Gradjanski : Viktorija 5 : 2 (2 : 0). Zeleničarji : Slavija 2 : 1 (1 : 1). Zagreb : Amaturji 2 : 1. Derby : Poštari 7 : 0 (3 : 0). Zmaj : Grafičarji 4 : 1 (2 enajstmetrovki).

Gradec: GAK. I. : Amature I. 7 : 1 (4 : 0). Sturm I. : AAC. I. 9 : 0 (1 : 0).

Dunaj: Senzacija dneva je bil poraz prasek Slavije, ki jo je dunajski Rapid porazil s 4 : 2 (2 : 1). Čehi so bili v prvi polovici v premoči ter pokazali krasno kombinacijsko igro po tleh, ki jim pa vendar ni prinesla uspeha. Po odmoru prevzamejo Rapidovci vlogo gostov ter dosežejo lepo zmago. 40.000 gledalcev. (Dunajske prvenstvene tekme) Hertha : Vienna 2 : 0 (2 : 0). Admira : Ostmark 1 : 0 (1 : 0). Po tej tekmi je Ostmark padla na zadnje mesto v prvenstveni tabeli I. razreda in ji grozi nevarnost, da pride v II. razred. V drugem razredu je presenetljiva neodločna igra Slovana z Nussdorffom, ki je končala z 1 : 1. S tem so dunajski Čehi izgubili vsako šanso, da še dosežejo prvo mesto.

Praga: Češkoslovaški prvak Sparta je doživel na praznik nepričakovan poraz; premagal ga je «Nuselski» s 3 : 0.

Budimpešta: Švicarsko moštvo, ki ga je v nedeljo avstrijska reprezentanca porazila s 7 : 1, je na praznike igral v Budimpešti proti madžarski reprezentanci. Tekma je ostala neodločena z 1 : 1.

Maribor : Ilirija. V nedeljo 18. t. m. se vrši na prostoru Ilirije nogometna tekma med Ilirijo in Mariborom. Maribor je dosegel v letošnji sezoni mnogo lepih rezultatov. Priboril si je zopet prvenstvo Maribora, v katerem vodi z 19 točkami, torej s 5 točkami pred Rapidom. Smatrat ga je poleg Ilirije za najboljši slovenski klub. — Pričetek tekme ob 18. uri. Ob pol 17. uri se igra predtekma med Svobodo, Moste in Ilirijo II.

Lahkoatletični miting med Avstrijo in Švedsko. Na praznik so se na Dunaju vršile lahkoatletične tekme med moštvi Švedske in Avstrije. Zmagali so Švedci s 9 proti dvema točkama. Avstrijci so premagali Švede le v skoku v višino z zaletom (Hasenstein 1.75 m) in v skoku v daljavo z zaletom (Egger 7 m). V teku na 1500 m je bil Frieghe (Gradec) drugi (4:22) za Švedom Lundgreenom.

Iz poslovnega odbora L. N. P. (Službeno). Verificirajo se prvenstvene tekme: Ilirija : Primorje 5 : 0, Ilirija II. : L. A. S. K. 6 : 1, Ilirija III. : Slavija 4 : 2, MAK. : Ptuj 8 : 1, Rapid : MAK 6 : 3, Maribor : Rapid 5 : 1. Prijavljeni so za S. K. Svoboda Maribor: Štefan Polak; Atletik-Sportklub Celje: Janežič Otnar; S. K. Celje: Spindler Edvard, Roman Oberlintrner; S. K. Svoboda Celje: Scherher Leopold, Gril Jožef, Hojnik Štefan, Hojnik Gustav, Dobraic Franc, Zupanc Franc. Za v nedeljo dne 18. t. m. se določijo sledeče prvenstvene tekme: ob 16.30 na igrišču Sparta-Primorje: Slavija : Hermes rez. Ob 18. uri istotam Primorje : Sparta. Na igrišču Svobode Moste ob 18. uri: Ilirija II. : Svoboda Ljubljana. V četrtek 15. t. m. je službojuč odbor L. N. P. na igrišču Sparta-Primorje g. Bašin, v nedeljo 18. t. m. službojuč odbor L. N. P. na igrišču Sparta-Primorje g. Klemenčič v Mostah g. Kos. Tajnik II.

Kolesarski podsavez za Slovenijo priredi v nedeljo, dne 18. t. m. drugo podsavezno zvezdno dirko v Celje, katere se udeležijo vsi klubi Slovenije ter bratski hrvaški klubi. Cilji v Celju so: za klube iz Ljubljane, Ježice, Kamnika, Šostanj in Celje pri hotelu «Krona» na Ljubljanski cesti, za klube iz strani Maribora pri restavraciji «Wilson» na Mariborski cesti v Gaberjih ter za klube iz hrvaških strani, to je St. Jernej, Zagreb. Novo mesto in Bjelovar pri gostilni «Radej» na Bregu.

Hči papeža

— Lukrecija Borgia

(Dolge.)

«Da, grof Pesarski!» odgovori prihač in na ozkem, bledem, mladeničkem obrazu se kaže neka vznemirjenost.

«Giovanni Sforza, grof Pesarski stoji pred vama! Soprog Lukrecije Borgia, zet Svetega Očeta, obenem pa žrtev one proklete rodbine, ki drži sedaj v svojih rokah srečo ali nesrečo toliko smrtnikov!»

«Bernardo, kaplani vrata!» zapove starka. Ko izvršuje Bernardo njeno povelje, spusti grof Pesarski nalahno plašč s svojih ramen, vrže klobuk v kot, pristopi k starki in jej prisrčno stisne roko.

«Hvala bogu, da te najdem zopet zdravo in čvrsto. mati Risetta!» pravi grof Pesarski, «tebe in tvojeja Bernarda! Pa kje je Giuseppe, moj mlajši brat, s katerim sva skupaj pila tvoje mleko?»

Sivkasto, skoraj upadlo lice starke preleti nenadna senca, potem pa se zalijejo stankine oči s solzami in jecljaje odgovori:

«Grof, njega ne najdete več med živimi! Giuseppe je pod zemljo, ubilo ga je zastrupljeno bodalo neke proklete ciganke, zakrinkane zločinke, za katero nihče ne ve, odkod je prišla in kam je izginila!»

toda groznejšim in krvooločnejšim tigrum, ki iz zasede skoči na svojo žrtev in jo ubija s svojimi kremplji, nikdar sit njene krvi. Vem, da sem danes s svojim prihodom postavil na kocko svoje mlado življenje. Toda ni je šle na svetu, ki bi mi bila mogla zadržati, da ne bi bil prišel semkaj. Prišel sem, da branim svoje pravice in da zadam Borgijcem prvi udarec. Pa da vama povem vse na kratko, mati Risetta, in ti, Bernardo, odstopita mi za pol ure svoje gnezdo, ker pričakujem tukaj-le važen poset. Pustiti me morate pol ure samega.»

«Poset? Bogme,» — odgovori starka začudeno — «bogme, neoprežno pričenate svoje delo, gospod grof! Tako ga pričenate, da boste izgubili glavo Vi in z Vami tudi midva! Papež ali kardinal Cezar bosta kmalu izvedela, da ste v Rimu in da ste se zakleli, da to špiljo. Takrat pa bo usoj nas vseh zapečaten.»

«Le pomirite se, mati Risetta, moj obisk ne bo nikogar izdal. Sicer pa ne pride možki, ampak ženska.»

«Tem slabš,» zamomlja Risetta in močno kima z glavo.

«Kaj pa porečeta potem, če Vama izdam, da je ženska, katero pričakujem, — moja žena, sama Lukrecija!»

Mati in sin poskočita in buljita v grofa Pesarskega, kakor da ne verujeta njegovim besedam.

(Dolge prihodnjič.)

Domače vesti

*** Za rektorja ljubljanske univerze** je bil večer izvoljen v ožji volitvi profesor teologije dr. Aleš Ušeničnik, zastopnik najprejšeje katoliške struje. Gospod Ušeničnik je bil prezentiran od ljubljanskega škofa. Proti kandidatu onega dela proforskoga zbora, ki je smatral za nedopustno, da pride najvišja akademska čast v roke zastopnika onih, ki negirajo svobodo znanosti, je bil profesor Plemelj. Menda prvokrat v zgodovini jugoslovanskih vseučilišč se je zgodilo, da je škofijski ordinarijat sodil očeval pri volitvi rektorja.

*** Otvoritev zagrebškega velesejma.** Večera je prispeval v zastopstvu trgovskega ministra v Zagreb minister za pravosodje dr. Marković, ki bo danes svečano otvoril velesejm. V njegovem spremstvu je kabinetni šef dr. Lazarevič.

*** Velikodušno narodno darilo.** Po poročilih iz Buenos Airesa je tamkajšnji rojak Josip Kalafatović, ki se je priselil iz polotoka Pelješa v Dalmacijo, poklonil našemu generalnemu konzulatu vso tiskarno, ki je vredna več stoletih dinarjev. Velikodušno darilo je vzbudilo med našimi izseljenci v Južni Ameriki veliko veselje, ker ho sedaj znatno olajšano narodno in prosvetno delo.

*** Naval odmetnikov.** Beograjsko «Vreme» poroča: Poslednje dni se opazuje v albanski nevtralni coni živahniješe kretanje odmetnikov, ki deloma prehajajo tudi na naš teritorij. V selu Liparu je bil jak spopad med albanskimi žandarji in odmetniki iz društva Azem - Berte, od kojih je bil eden ubit, a osem ranjenih. V noči med 1. in 2. junijem je poskušala večja grupa odmetnikov preiti iz nevtralne cone v djakoviški okraj. Oddelek naše žandarmerije in vojske je čvrsto odbil napadalce, ki so pobegnili, pustivši enega mrtvega na mestu borbe.

*** Madžarske čete ob naši meji.** Beograjski «Novi List» poroča iz Subotice, da madžarske oblasti še zmeraj vzdržujejo ob naši meji številno civilno opravljeno vojsko. Njen komandant, znani polkovnik Sos še vedno nosi naslov «začasnega in izvanrednega komandanta Segedina in segedinske oblasti». Nadalje osnvljajo madžarske oblasti s pomočjo Udruga jugoslovenske emigracije v Pešti na naši meji nove emigracijske revolucionarne čete. Doznava se, da je tokom poslednjega tedna dospelo v madžarsko obmejno mesto Zalaegerszeg preko 10.000 emigrantov, oblečenih v sportsko lovsko in polvojaško obleko. Nosijo madžarsko orožje. Med temi emigranti je največji del Hrvatov, a poleg njih tudi mnogo Bosancev, Crnogorcev, Arnavtov in Srbov. To so večinoma ljudje, ki so radi najrazličnejše zločinov pobegnili iz Jugoslavije.

*** Iz justične službe.** Po odredbi ministrstva pravde z dne 2. junija je sestavljena posebna komisija, ki naj v zmislu predpisa člena 137 ustave dogovorno določi, za katere sodnike v Sloveniji ne bo veljavna v ustavi zajamčena stalnost. Predsednik te komisije je Fran Šmekija, podpredsednik stola sedmorice v Zagrebu, člana pa: Ivan Kavčnik, predsednik visjega deželnega sodišča v Ljubljani, in Maksim Černe, svetnik stola sedmorice v Zagrebu.

*** Z ljubljanske univerze.** Na filozofski fakulteti je bil izvoljen za dekana za študijsko leto 1922/23 gospod profesor dr. Fran Kidrič, kot prodekan bo pa funkcional dosegel dekan gospod prof. dr. Artur Gavazzi.

*** Moško učiteljše v Ljubljani.** Vpišovanje v I. letnik je v petek dne 30. junija od 8. do 11. ure. Učenci, ki so došli iz 4. razreda srednje ali meščanske šole (nastavni razred), se sprejemajo brez izpita, za druge bodo sprejemni izpiti dne 11. in 12. septembra. Predložiti je treba krstni list in zadnje šolsko izpovednico.

*** Iz «Uradnega lista».** «Uradni list» pokrajinske uprave za Slovenijo objavlja v številki 64 z dne 16. junija «Zakon o ženskih obrtnih šolah».

*** Dohodnina od službenih prejemkov zasebnih nameščencev za 1921 in 1922.** Prejeli smo: Z zakonom o proračunskih dvajsetstih za meseca mare in april 1922 se je uveljavilo načelo, da ne plačajo zasebni nameščenci dohodnine za leta 1921 in 1922 od onega zneska, ki se pri državnih nameščencih izloči iz odmerne osnove. Pri primerjanju prejemkov se vpoštevata edino le višina skupnih službenih prejemkov brez ozira na kategorijo, čim ali druge okolnosti. Edino kar je poleg višine skupnih prejemkov važno, je družinsko stanje, katero je presojati po našelih, po katerih dobivajo državni nameščenci draginske doklade. Zaradi tega bodo davčna oblastva v najkrajšem času obnovila priredbo dohodnine za leto 1921 in kolikor je ta za leto 1922 že izvršena, tudi za leto 1922. Ako bi v tem oziru rabila davčna oblastva glede ugotovitve družinskega stanja in drugih razmer nameščencev sodelovanja službodajalcev, se ti v interesu nameščencev vabijo, da pozivom davčnih oblastev čimprej ugodno, izkazati vsled obnovitve priredbe predpisanih davčnih zneskov se razpolože na vlogi pri običajnih uradih in pri obratovaleh, ki zaposlujejo večje število zasebnih nameščencev.

*** Radić na Bledu.** Z Bleda nam poročajo: Danes jutraj se se razširile neutemeljene govorice, da se je Stipica Radić nenadoma pojavil na Bledu. Iz Bohinja se je pripeljal s prvimi jutranjimi vlakom Radić podoben gospod, kateri se je tudi baje na jezeru podpisal za Radića. V vlak se je pa zgrajal nad upravo države, kar je dalo povod za osumničenje. Detektivs so pridno zasledovali, kam da je izginil ta Radić, ki se je jutraj mudil kratki čas v hotelu «Triglav». Niso ga pa mogli izslediti, ker je baje že s vlakom ob desetih odpotoval proti Jesenicam.

*** Ženska moda si lahko oddahne.** Klerikaleci so jej topot še prizanesli in so shod, ki so ga nameravali obdržati v Unioni, odpovedali. Vsa javnost je namreč odklonila bedasto hinavščino, da je naša ženska moda pretirana ali nemoralna. Takšni trditvi enega ali drugega živčnega omanjega gorečnega se mora vse smejati! Nekateri ljudje v «Prerodu» so uvideli, da poskušajo to društvo klerikaleci izrabljati za svoje politične namene, in so zato izstopili iz odbora, shod je pa bil preložen in občinstvo je prikrajšano za zabavo. Mnogi so si namreč obetali, da bo priroz za bogove, ko bodo misionski gorečnejši ljubljankam priporočali, naj bi se ne nosile po culukafsko, ker ta noša škoduje duši in telesu!

*** Direktna avtomobilna zveza Ljubljana-Bled.** Od 10. junija naprej vsako soboto in dan pred praznikom vozi salonski avto-omnibus iz Ljubljane na Bled. Od Ljubljane (Jadranska banka) ob 4. uri popoldne. Povratek z Bleda ob hotela Petran v nedeljo in praznik ob 11. uri zvečer. Vozna cena 60 Din, tja in nazaj 110 Din. Prijave za sedeže sprejema telefonično Jadranska banka «Avtomobilna».

*** Zdravstveno stanje v Ljubljani.** V dobi od 4. do 10. junija se je v mestni občini ljubljanski narodilo 33 otrok, med njimi dva mrtvorojenca, umrlo pa je 8 moških in 11 žensk, skupaj torej 19 oseb, in sicer 5 za jetiko, 3 za rakom, 2 za zastrupljenjem rane, 2 za srčno hibo, 1 za pljučnico, 5 vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 moški pa je izvršil samomor. Od nalezljivih boleznij je bil prijavljen samo 1 slučaj davice. Bolnik je bil oddan v bolnico.

*** Vojaški hotel se vrši danes, soboto zvečer v hotelu Strukelj v Ljubljani.**

*** Posojila za poglabitev Ljubljane in Gruberjevega kanala.** Prejeli smo: Glasom že objavljenega razglašja z dne 1. marca 1922 št. 7 se vrne letos ves od pokrajinske uprave znižani ostanek posojila, danega posestnikom barskih zemljišč za poglabitev Gruberjevega kanala in Ljubljane. Tozadevni razdelni listi izkazuje in izveleči posestniki listin so 8 dni pri županstvu na javni vpogled razgrnjeni. Morebitne pritožbe proti vpisu v razdelni izkaz ali proti visokosti odmerjenih doneskov je podati na pokrajinsko upravo, oddelek za kmetijstvo, v 14 dneh po preteku prej označenega 8 dnevnega roka, in sicer potem Glavnega odbora za obdelovanje barja v Ljubljani.

*** Zahvala.** Odbor podmladka «Rdečega križa» se najsrčneje zahvaljuje g. dr. M. Ambrožiču za strokovnjska predavanja pri zdravstvenih kinematografskih predstavah v kinu «Tivoli». Ljubljanska ljudskošolska mladina, ki je prisostvovala tem predstavam, je sledila z velikim zanimanjem otroškemu razumu dostopnim izvajanjem g. dr. Ambrožiča. Odbor podmladka «Rdečega križa».

*** Smrtna kosa.** V četrtek je umrl v Ljubljani znani krakovski ribič, Franc Novak, p. d. Srebrnjak. Blag mu spomin!

*** Mariborska elektrika** je pravi unikum. Mesto je kar nenadoma v temi, ker nekaj ne funkcioniira. Kolikor smo informirani, pa tega ni kriva falska elektrarna, ker je električno omrežje mestna last in je samo priključeno falskemu omrežju. Zato je še skrajni čas, da občinski gospodarji poskrbe, da prenehajo že enkrat dosežanje škane.

*** Iz celjskega občinskega sveta.** Na svoji zadnji seji, ki je trajala do ene ure ponoči, je občinski svet celjski razpravljal o mestnem proračunu za leto 1922. Primanjkljaj v mestnem gospodarstvu je proračunjen na okroglo pet milijonov kron. V pokritje primanjkljaja se bo pobirala zvišana vztina na pivo in vino in sicer 1 K za vsak liter piva ter 3 K za vsak liter vina. Gosti, ki se nahajajo po 22. uri v gostilni, oziroma po 23. uri v kavarni, bodo plačevali po 1 Din mestne davčine. V nadaljnjem poteku seje se je funkcijska pristojbina za župana zvišala od 24.000 na 48.000 kron letno. Občinski svet je končno sprejel celo vrsto predlogov. Županstvu se med drugim naroča, naj prouči primerno izpremembo mestnega uradništva; naj se prodajo vse hiše, izvezmil mitnice ob Ljubljanski cesti, magistrata, šolskih poslopj in stare gimnazije. Prodaja naj se tudi vojašnice, v mestnem gledališču pa se naj uredi kino. Policija naj izprazni poslopje otroškega vrta v Gaberju, da bo to poslopje moglo za dostiti svojemu namenu.

*** «Slike iz Belokrajine».** Nova knjiga «Slike iz Belokrajine», spisal dr. Franjo Ogrin, je izšla. V prvem delu opisuje Belokrajino v zemljepisnem, zgodovinskem in narodopisnem oziru, drugi del pa prinaša razen resnih dogodbic, večnoma šaljive črtice. Kdor bo bral n. pr. «Belokrajanka rodoljuba v Zagrebu», se

bo gotovo od aros nasmehal. Knjiga ni na 76. straneh (stane 8 Din) dovolj podučnega in kratkočasnega čtiva. Dobri se v vseh knjigarnah.

*** «V boj za staro pravdo»** je mladinska igra, ki jo predstavlja šolska mladina v Cerkljah pri Kranju dne 18. junija v 3. uri v proslavo kraljeve poroke. Snov je povzeta iz tisočletne borse slovenskega naroda in sestoji iz 5 delov. Sv. vira, sv. Ciril in Metod; umeševanje slovenskih knezov; kmečki upor; Ilirija; po ujedinenju (epilog). Igro je za kmetске odre spisal g. Josip Lapajne.

*** Iz Trbovelj smo** z ozirom na poročilo «Predvečer kraljeve poroke» prejeli pojasnilo, da se je bakljade udeležilo tudi prostovoljno rudniško gasilno društvo v Trbovljah.

*** Razid društva.** Podružnica «Slovenske straže» v Cerkljah na Gorenjskem se je prostovoljno razšla.

*** Samomor.** Dijak VI. razreda nekega ljubljanskega zavoda Klemenc se je v četrtek okrog 7. ure zvečer ustrelil v svojem stanovanju v Mostah. Nesrečni mladenič je bil svoječasno že v kadetnici, pozneje pa je menjal svoj študij. Bil je tih dijak, je srednje dobro napredoval in ni imel nikakršnih šolskih konfliktov ali težav. Pač pa so bile težavnejše rodbinske razmere, zlasti mu je bilo težko učenje, ker se je cela rodbina, obstoječa iz 6 oseb, morala zadovoljiti z eno samo stanovanjsko sobo. Mladenič je kazal v zadnjem letu znake živčne prenapetosti in neurejenosti, bil je včasih v nasprotju z običajno svojo mironostjo nenadno hudo razdražljiv in je tudi svoje nesrečno dejanje izvršil bržčas v takšni hipni živčni motnji. Ves popoldne je namreč risal, naenkrat pa ostane od dela, odide iz sobe in sproži strel v se. Dogodek je zbudil precejšnjo pozornost in občo sočutje. Prizade ti rodbini naše iskreno sožalje!

*** Atentat na učitelja.** V Šempolaju na Goriškem so doslej neznanzi zlikovci izvršili atentat na učitelja. Ob treh zjutraj se je slišala močna detonacija, tako da so prebivalci v celi okolici skočili pokonci. Neznana roka je izvršila atentat na učitelja in njegovo rodbino. Zaigrala je eksplozivno snov, ki je razrušila učiteljevo kuhinjo in balkon ter mu povzročila obšutno škodo. Sreča v nesreči je, da so učitelj in njegova družina ostali nepoškodovani. Vzrok atentata ni znan.

*** Nasilen smučač.** V Pliskovici na Goriškem je delomrzni postopaj Henrik Jerjav snubil gostilničarjevo hčerko Ivanka Petelinovo. Hčerka kakor tudi njen oče sta snubitve odklonila, kar je Jerjava tako razkačilo, da je prišel naslednji večer s puško na rami pred Petelinovo gostilno ter zašel streljati skozi okno. Ko je 70letni gostilničar stopil na prag, pomeril je Jerjav nanj ter ga zadel v celo tako nesrečno, da se je starec zgrudil takoj mrtve na tla. Nato je pobegnil v bližnji gozd. Morilca se niso prijeli.

*** Vojaškim beguncem.** Prejeli smo: Povodom kraljeve poroke je izšel ukaz o amnestiji kaznivih dejanj, izvršenih od vojaških oseb, a zlasti o amnestiji samovoljnega oddaljenja in begunstva podoficerjev, kaplarov in redovov naše vojske, izvršenega v času od 5. aprila 1920 do 8. junija 1922. Ta amnestija velja samo za one vojake, ki se do 1. julija 1922 sami vrnejo in javijo svojim komandam ali oblastim. Občinstvu se torej priporoča, da svoje pobege sorodniki in prijatelje doma in v tujini opozore na ta ukaz, da se morejo poslužiti amnestije.

Mariborska porota.

Nevaren soprenočevalce.

Posestnik Anton Ploj je prišel dne 21. marca v Sv. Lenart po opravkih. S seboj je imel 20 tisočdinarskih bankovcev. Ostal je v neki gostilni tudi čez noč. Menjal je samo en bankovec, ostale pa je imel v pripravljenem zavoju. V Plojevi sobi je spal tudi 48letni kolar iz Setarovega, Matija Lešnik, ki mu je bilo dobro znano, da ima Ploj s seboj precej denarja. Tekom noči se je polastil 19 tisočdinarskih bankovcev, nato pa takoj izginil. Ploj je šel zjutraj opazil, da je okraden. Naznanil je zadevo orožnikom, ki so tatu kmalu izsledili in ga izročili sodišču. Našli so pri njem tudi še večji del ukradenega denarja. Matija Lešnik je bil obsojen na 4 leta težke ječe.

Uboj na dan cerkvene slavnosti.

V Spodnjih Hočah je bila dne 20. aprila cerkvena slavnost, po kateri so se fantje po stari grdi navadi, razšli po gostilnah. France Lešnik iz Sv. Miklavža na Dravskem polju in Anton Ogrizek sta se ga že močno nasrkala. Ogrizek se je v pijanosti pričel bahati, kako je nekoč nekemu tovarišu vrgel kozarec v glavo, nakar se mu je Lešnik pričel posmehovati. To je Ogrizka tako užejilo, da mu je zabrusil kozarec v glavo. Močno okrvavljen si je šel Lešnik izpirati rano na bližnji potok. Kar opazi, da se mu približa Ogrizek. Razjarjen zgrabi za nož, skoči proti Ogrizku in ga zabode pokraj vrat. Ogrizek je pričel bežati, Lešnik pa za njim in ga sune še enkrat v hrbet. Težko ranjeni Ogrizek je tekel še kakih 85 korakov do kaplarni, kjer se je potem zgrudil in izdihnil. Porotniki so na večerajšnji razpravi zanihali vprašanje glede umora in potrdili vprašanje o uboju, nakar je bil France Lešnik obsojen na dve leti težke ječe.

Gospodarsivo

K IZREDNEMU ZBORU NARODNE BANKE SHS.

O izrednem zboru delničarjev Narodne banke SHS, ki se je vršil 11. t. m., smo kratko že poročali. Na dnevnem redu sta bili, kakor smo poročali, dve važni točki: sprememba dosedanjih pravil ter volitev upravnega in nadzornega odbora. O tem bodo zanimale čitatelje še sledeče poročnosti:

Glede pravil se je razvila zelo živahna diskusija, ki je trajala celo dopoldne, tako da se je moralo zborovanje popoldne nadaljevati in je trajalo pozno v noč. Največjo debato sta izzvala v načrtu pravil točki: o prenosu delnic in o zabrani, da bi bančni ravnatelji mogli postati člani upravnega odbora Narodne banke.

Po novem zakonu o Narodni banki se morajo delnice glasiti na ime. Prenosl so dovoljeni samo po odobrenju upravnega odbora. Prvotni načrt pravil je bil takšen, da je upravni odbor pridržal sebi velike pravice in je mogel odobriti dovoljenje za prenos delnic, ne da bi dal komu kakšno poljasnilo za svoj sklep. Proti temu načrtu je nastopilo večje število govornikov. Zlasti s strani bančnih zastopnikov se je držilo, da bi takšne preostre odredbe o prenosu delnic slabile uplivalo na vrednost delnic. Banke imajo veliko število delnic in njihov interes je, da se te delnice morejo lahko in hitro vnovčiti v slučaju potrebe in da je trgovina z delnicami na borzi omogočena v največji meri. Ne samo, da je takšno čakanje na dovoljenje prenosa zamudno, pomeni to tudi, izpostaviti se možnosti šikaniranja s strani uprave. Na ta poslednji odtsek se je odgovorilo, da so v upravi ljudje, ki življajo zaupanje delničarjev. Končno so se v tej točki zedrnili tako, da se prvotni tekst nekoliko ublaži. Stavek, ki je predvideval, da uprava ni dolžna dajati poljasnil, zakaj je odbila prenos delnic, se je črtal. Razen tega se je dodalo, da se more v slučaju odbitja vložiti pritožba na pristojno nadzorno oblast.

Ravnatoko živahno diskusijo je izzvala vprašanje o točki, da bančni ravnatelji ne morejo biti izvoljeni v upravni odbor Narodne banke. Ta zabrana je bila vnešena v besedilo, ki je bilo prečitano na zboru, dočim v načrtu, predloženem delničarjem o tej točki ni govora. Ta odredba je izzvala zelo buren nastop bančnih zastopnikov. Na pojasnilo s strani uprave, da se je ta določba vnesla na željo finančnega in trgovinskega ministra, so bančni zastopniki povdarjali, da takšna uslužnost upravnega odbora napram vladi ni umestna v času, ko se v vseh strani zahteva čim večjo neodvisnost Narodne banke od finančnega ministrstva.

Razen tega so bančni zastopniki povdarjali potrebo, da pride čim večje število strokovnjakov v upravo emisijske banke, ker bi njihovo delo bilo uspešno za banko in državo. Vendar večina ni bila tega mnenja. Povdarjala je, da taka praksa ne obstoja niti v drugih državah in da so bančni ravnatelji zainteresirane osebe, ki bi za gotova vprašanja zahtevalo takšno rešenje, ki bi najbolj odgovarjalo interesom njihovih bank. Večina je končno sprejela predlog uprave, da more član uprave postati vsak naš državljan, ki ni ravnatelj ali nameščenec kakšnega denarnega zavoda.

Druge točke pravil niso vzbudile toliko viharja in so bile hitro sprejete. Po sprejetju pravil, so se vršile volitve novega upravnega in nadzornega odbora. O izidu volitev smo že poročali.

V. POROČILO HMELJARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO O STANJU HMELJSKIH NASADOV.

Zalec (Savinjska dolina), 15. junija. Stanje naših hmeljskih nasadov se je od našega zadnjega poročila za nekaj malega popravilo; v mnogih nasadih je trta zrastle že do vrha drog in žic in tudi črez, v drugih pa komaj 3 do 4 metre visoko.

Vkljub temu, da že več kot mesec dni nismo imeli izdatnega dežja, je rastlina vendar zdrava in krepka; bolhačeva nadloga se javlja le še iz krajev, kjer se nahaja pečena, lahka zemlja vendar ponehava. Povprečna jutranja temperatura (pred solnčnim vzhodom) je znašala v poročilni dobi le 11 stopinj R. Toplejše noči in izdatne padavine bi hmeljski rastlini pri tvorbi panog in cvetnih popkov prav dobro došle.

Zatec (Češkoslovaška), 12. junija. Tu di v prvi tretjini meseca junija je bilo zelo vroče in brez posebnih padavin. Slaba tretjina s hmeljem zasajene ploskve, to so rano obrezani nasadi, se kljub suši dobro razvija in je trta dosegla že dve tretjini, tu pa tam tudi celo visokost žice; rastlina v teh nasadih dobiva obilo panog in je zdrava in krepka; ako ne pride še kaj nepričakovanega, obetajo ti nasadi prav dobro letino. Nadaljna slaba tretjina, to so tisti nasadi, ki so trpeli po bolhaču, ima trte, ki so zrastle do ene tretjine, deloma do polovice visokosti žice; tudi ti nasadi so precej krepki in obiljuboja precejšnjo letino. Zadnja tretjina s hmeljem zasajene površine morda bi se tudi lahko reklo polovica — trpi pa še danes po bolhaču in je skoro izključeno, da bi le-ti nasadi tudi pri najugodnejšem vremenu dali le približno normalno letino. Trta v teh nasadih ne bo dosegla cele visokosti, ker je preveč oslabela in bo, kakor izkušnja uči, dala le prav slabo letino. Mnogi nasadi te tretjine, oziroma polovice, so danes še gol.

Ob začetku tega meseca se je skoro v vseh nasadih prikazala — pa le v majem številu — aphid — muha, to je povzročiteljica hmeljskih uši; danes je le-ta tudi še videti, vendar pa je v majem številu in se po enaki dnevi in nočni temperaturi ni bati, da bi prišlo do kakšnega opasnega napada. Povprečno se lahko reče, da je stanje hmeljskih nasadov tako nenačno, kakor že dolga leta ne. Obilo dežja in zopetna poletna vročina bi hmeljski rastlini bila nujno potrebna.

Hmeljska kupčija je zopet oživila in je hmelj po kakovosti, kakor tudi po ceni napredoval. Cene se pomikajo od 2900 — 3300 Kč za 50 kg. Razpoloženje na trgu prav čvrsto in cene rastejo.

— Izvor naše živine v Avstrijo. Kakor poročajo z Dunaja, je vsled padca avstrijske krone, skoro popolnoma prenehal uvoz naše živine v Avstrijo. Na trzišču St. Marx na Dunaju naše živine sedaj skoro ni videti. Zadnje zopetno zboljšanje avstrijske krone, še se bo držalo, obeta zopet odpreti avstrijski trg naši živini, zlasti ker tudi dinar ne stoji več tako trdno.

— Naša trgovinska pogodba z Nemčijo. Po privatnih vesteh iz Beograda sta bili baje že 10. junija izmenjani ratifikaciji o trgovinski pogodbi med Jugoslavijo in Nemčijo. Vest še ni potrjena.

— Gradnja ladjedelnice v Jugoslaviji. Listi poročajo, da je delegacija pariške ladjedelniške firme Barlouson Freres pregledala budimpeštanske ladjedelnice v svrhu proučevanja za osnivanje ladjedelnice v Jugoslaviji.

— Udrugenje konzervnih tvornicarjev v Jugoslaviji. O priliki Zagrebškega zbora se bo vršila med našimi konzervnimi tvornicarji konferenca v svrhu osnivanja zveze teh industrijalcev. V naši državi se nahaja okrog 20 konzervnih tvornic.

— Zastoj v češkoslovaški lesni znanjii trgovini. Iz Prage nam poročajo: V zadnjem času je nastopil v lesni trgovini zopet zastoj. Anglija in Francija ne povprašujeta mnogo po češkoslovaškem lesu, ker ga dobivata ocejše iz Rusije in Finske. V Nemčijo zadnje dni sploh ne gre več les, ker je marka padla. Le v Madžarsko se trgovina vzdržuje precej živahno. V Madžarsko se izvažajo večinoma les za kurjavo. Izgleda, da so cone češkoslovaškemu lesu nekoliko prekoračile svetovno pariteto, zato se precej občuti konkurenca Poljske, Rusije in Finske.

Borza

Zagreb, devize: Dunaj 0.415 — 0.42. Berlin 23 — 23.75, Budimpešta 7.50 — 7.65, Bukarešt 48.25 — 49.50, Milan 360 — 375, London izplačilo 323 — 330, ček 320 — 326, Newyork 72.50, Pariz 640 — 655, Praga 142 — 143.25, Svica 1360 — 1390, valute: dolar 70 — 72.50, češke krone 137 — 140, 20 K v zlatu 235, marke 24.25 — 25, lej 46 — 47. Trg. obrtna banka 62.50 — 65. Brodska banka 85. Hrv. eskomptna banka 176 — 178. Jadranska banka 400 — 450. Jugoslovenska banka 105 — 106. Ljub. kreditna banka 240 — 260. Slovenska banka 112.50. Praštrediona 1170 — 1180. Rečka pučka banka 120 — 125. Srpska banka 172 — 175. Našička industrija drva 117 — 120. Eksploatacija drva 123. Goranin 140. Gutman 300 — 315. Slavonija 121.50 — 124. Ljub. strojne tovarne 217.

Beograd, devize: Berlin 24, Budimpešta 7.50, Bukarešt 48.50, Rim 368, London 332, Pariz 650, Newyork 72, Praga 142, Sofija 49, Svica 1370, Dunaj 0.415.

Dunaj, devize: Zagreb 55.22 — 55.28. Beograd 220.88 — 221.12, Berlin 55.60 — 55.70, Budimpešta 16.77 — 16.83, London 757.25 — 757.75, Milan 844.70 — 845.30, Newyork 16.944 — 16.956, Pariz 1489.50 — 1490.50, Praga 324.90 — 325.10, Sofija 109.95 — 110.05, Varšava 3.82 — 3.86, Curih 3223.75 — 3226.25, valute: dolarji 16.844 — 16.856, lej 106.95 — 107.05, marke 55.55 — 55.65, funti 753.75 — 754.25, franki 1479.50 — 1480.50, lire 834.70 — 835.30, dinarji 220.38 — 220.62, poljske marke 3.78 — 3.82, lej 110.94 — 111.06, švic. franki 3128.75 — 3201.25, češke krone 324.40 — 324.60, madž. krone 16.87 — 16.93.

Praga, devize: Berlin 16.40 — 16.80, Curih 9.91 — 9.95, Milan 261.25 — 273.25, Pariz 457.50 — 459.50, London 232.37 — 234.37, Newyork 5285 — 5345, Beograd 71.25 — 72.25, Sofija 35.225 — 36.025, Dunaj 0.2634 — 0.3434, Varšava 109 — 129, Budimpešta 500 — 540, valute: marke 16.40 — 16.80, švic. franki 9.86 — 9.90, lire 258.25 — 260.25, franc. franki 454.50 — 456.50, funti 231.37 — 233.37, dolarji 51.80 — 52.40, dinarji 71.25 — 72.25, lej 32.85 — 34.65, avstrij. žigovske krone 0.28 — 0.34, poljske marke 169 — 129, madžarske krone 500 — 540.

Curih, devize: Berlin 1.66, Newyork 525, London 23.49, Pariz 46.10, Milan 26.37, Praga 10.05, Budimpešta 0.51, Zagreb 1.80, Sofija 3.65, Varšava 0.128, Dunaj 0.03, avstrij. žig. krone 0.034.

Berlin, devize: Italija 1570.50 — 1574.50, London 1390.75 — 1394.25, Newyork 31.086 — 31.164, Pariz 2751.35 — 2758.45, Svica 5927.55 — 5942.45, Dunaj 1.73 — 1.74, Pariz 597.25 — 598.75, Budimpešta 30.71 — 30.77, Bukarešta 202, Zagreb 425, Sofija 214.70 — 215.30.

Devetstopetnajsto Tragedija naroda.

Prizren so srbske sanje, čarobna legenda. Onamo, namo, tam za oni brdi se razrušeni dvori našega carja. Tam spomeniki naše veličine, ponosna prošlost naroda. Tja gremo, tja smo vsmerili naše želje in naše težnje. Ko se je dvoje mladosti, vojsk, dveh vstajajočih državic, podalo druga drugi nasproti, so vojskovođe uperili svoje meče proti vrhovom Šara in Prizren je bila tista beseda, ki je lajšala smrt junakom.

Nemilostno razrušeni sen se je zopet vzbudil in odšel so vojske na pot. Probuje se je Marko nad Prilepom, zazvonilo so zvonovi v Ohridu in Poči, vstal je Marko z morskoga dna tam pod Dračnem nad Prizrenom, nad Dušanovim gradom je zaplapolala srbska trobojnica. Glej jo, tam vzhajajo pred nami, onamo namo. Čeprav so naše oči oslepele od solza, vseeno jo vidimo in kaže nam pot, kakor zvezda k božjemu grobu.

Proti Prizrenu odhajamo, glave povešamo, utrujeni smo od pota, prezebljeni od zime, vsi ubogi in skrhanji se podajamo v brezbrzihih viugah proti svoji Mekki in Medini, proti Jeruzalemu, svetim grobovom naše preteklosti.

Ne prihajamo, da se poklonimo. Tam med razvalinami svetega grada, kjer je shranjena naša slava, tam bomo zakopali tudi naše poslednje nade.

«Onamo, namo za brda ona,» tam leže razrušeni dvori, razrušena srbska preteklost. Od vseh strani vre zopet na razvaline razbita srbska država. Tja odhajamo tudi mi, katere je usoda pregnala od lastnih ognjišč in iz lastnih domov.

«Boš li odprlo slavno carsko mesto svoje veže, boš sprejelo in podelilo uteho pregnanim brezdomovincem v svojem ozidju, kamor se podajajo poslednji ostanki srbskega naroda, kjer se je skrila poslednja del srbske svobode?»

Polom.

Vsa Srbija se je tiste dni valila po vjnogastih, tesnih in nmanarish prizrenskih ulicah. Gneče so preplavljale ceste, kakor narasle vode prostrane, opustošene polja. Zdelo se mi je, da stoka in se šibi pod njimi zemlja. Kralji, skupščina, vojska,

76 vinda, vrhovno poveljstvo, ostanki slavni borcev, ranjenecov so se vlačili izgubljeni tiavendami, nevedoč, kam bi se obrnili. Med nje so se pomešali ujetniki, za katere se nihče več ni brigal. Prihajali so regruti, tuje mistije, ženske, otroci, starci, oblasti, arhivi, blaginje, poveljstva brez vojske, tovarni konjine. Vestovi, avtomobili, baterije brez municije in nešteto živine. Pozore, vozilce so vtele iz različnih municij na glavno cesto kjer se duši, pretaka, drena, stiska, krha in preplavlja ulico, da ne moreš preko ter moraš čakati po cele ure, da se zredijo vrste konj, voz in storiš lahko kakih 300 metrov svojega pota.

Ob ulicah, pod strehami se je drecujo nemo opazujoč ljudstvo kakor pri požaru. Od jutra do večera so stali ter siličili potaplajočim se, ki so se srečno privlekli do obale, pa se še ne zavedajo, da so že prestali silno nevarnost ter se ne prestanjo še ozirati nazaj, v kalno vodo, ki jih je že požirala. S svojimi možgani ne morejo objeti, kar se je zgodilo.

V tej gruči si srečal in našel vse, kar se je ostalo v rešetih. Angleški admiral je zabredel po čudnem slučaju v Srbijo, kjer ga je zagrabil vrtnec dogodkov ter ga zavrtel z nami vred po cesti. Razgovorja se s francoskim avijatikom, ki je še pred mesecem plul čez Savo in Donavo ter pregledoval Srem in Banat. Članice ameriške mistije stoje v živahnem pogovoru z ruskimi zdravilniki; živo se pričkata srbski minister in francoski artilerijski oficir; med njima se preriva ruska bolničarka, oblečena v kožuh, sem ter tja ženska v vojaški obleki, zopet naš oficir, neobrit, brez sablje utrujen, da se komaj vleče. Pred njim zapena tesno svoj plašč plizani oficir vrhovnega poveljstva ter skriva Karagorgiovo zvezdo pred pogledi prihajajočih iz fronte. Mimo njih se vrste, ženske, blatne do pasu, otroci zaviti v raztrgane cunjice, vojaki brez pušk, torb in pasov, napolnjeni goli ranjenci, gladni begunci.

«Najbrže Prizren se nikdar ni videl toliko ljudstva v svojih ulicah kot danes,» spregovori majhen človek,

«Tako je bilo najbrže v tistih časih v Prizrenu, ko so kronali Dušana in danes zopet, ko propada srbska krona.»

Da potrdi svoje misli, pokaže s prstom v ozko ulico, kjer se odigrava zelo žalosten prizor. Trije pari volčkov se upirajo, da izvedejo po strmih klancu dvorski voz spominjajoč

na bleščeči slog Ljudovika XIV. Voz je zabredel po čudnem naključju med množico. Svoje čase so ga vozili iz srebrni konji, s vilihajučimi perjanicami na čelu in blesteči s srebrom okovana pripraga. Za vozom sta stala livrirana paža, s snežnimi barovkami, spredaj in zadaj pa je jahal eskadron garde v zelenih bluzah, okrašenih z rumenimi vrvicami, in težkimi kožuhi čez plečah. Skozi okrašeno okno je odzdravljalo veličanstvo ljudstvu. Čudno naključje je privleklo voz do Prizrena, umazana so njegova kolesa, stekla razbita, mesto posrebljenih očin in izbranih žrebcev, vleče troje parov volov na navadnih vrveh razvalino. Kovček, vreče s konzervami so razmetane po vozu in se valjajo po blazinah, kjer je nekoč sedel kralj.

Zadaj, nad ulico kamor vlečejo voz, se dviguje hrčček, ki nosi na svojem hrbtu prizrenski grad, jasno zarisana na obzoru. Kakor bi nekoč nalašč postavil za zaledje ta Dušanov grad, simbol moči in srbske sile, tako se mi zdi, ko gledam pred seboj to žalostno sliko. En sam pogled lahko objame vso prošlost in vso sedanost. Razpadlo in razrušeno kamenje gradu slavi narodovo preteklost, s konzervami natovorjen voz govori jasno o tragediji istega naroda. Nebo je izpopolnilo sliko. Kakor mračno čelo visi nad Prizrenom, v globokih brazdah so zarisane skrbi in obup, na zapadu pa, kjer sloni na temni pokrov na vrhovih planin in se dviguje ponosni Paštrik, se pode tolepe zbesnelih oblakov.

«Bože moj» nadaljuje gospod pod streho,» kdo je bil toliko pameten, da vleče s seboj ta paradni voz? Do Niša bi še razumel, a semkaj?»

«V Prizrenu bomo šele spregledali, koliko stvari smo odveč privlekli s seboj?»

«Kaj hočete? Tako je in tako mora biti. V najtežjih momentih izgubi človek glavo. Spominjam se svoje tetke, ki je hranila in kopicila vse svoje življenje nakit in akcije. Drhtela je za sleherni vinar.

Nekega dne je požar upepelil njeno hišo in slo je tako hitro, da ni vedela, kaj bi rešila. Vse je hotela odnesti, vsako najmanjšo stvarico, toda kaj se je zgodilo. Nič družega kot majhno vezeno blazinicico je pritiskala na svojo grudi ter gledala v plamene, ki so ji pohlepno požirali denar, nakit in akcije. Vidiš, tako približno se mi zdi tudi ta katastrofa.»

Razstava psov v Ljubljani.

(Sestavek se nam je zaradi pomanjkanja prostora zakasnil. Priobčujemo ga vseeno, ker bo vsled svojih splošnih zvezanj zanimiv tudi za širše občinstvo. — Uredn.)

Za binkošne praznike je priredil klub ljubiteljev psov v Ljubljani razstavo psov vseh pasem. Ta razstava je pokazala, da je pri nas kynologija še prava začetni povoj in zato moremo to razstavo tudi kot prvo s tega vidika presoditi. Bil je začetek in upajmo, da bo rodil še sčasoma uspehe. Namen te prireditve je bil v prvi vrsti vzbuditi v naši domovini zanimanje in smisel za odgojo psov po načelih moderne kynologije — to je reja po strogo načrtani smeri na osnovi splošno priznanih pravil.

Kaj lahko doseže umna reja, se vidi najbolj pri konjih, n. pr. pri angleških ali arabskih polnokrvnem plemenu, kjer se že skozi stoletja skrbno vzdržuje izborna kakovost, ki je nekak rezervirani za izboljšanje vseh lahkih pasem.

Pri nas še malo poznamo posamezne pasje pasme in nimamo nikake kynologije literature, zato ne smemo šteti v zlo, če smo videli na razstavi toliko psov, ki so bili pravzaprav napačno svoje pasme ali celo prav naradni vaški poturji nediferirane pasme.

Vendar pa je bilo razstavljenih tudi mnogo lepih lovskih psov, zlasti plemenitih pitčarjev, kratkodlakih nemških in resastih nemških; dolgočasi so manjkali. Pri resastih se je opazilo v par slučajih precej krvi francoskega grifona. Tudi angleški pitčarji-painterji in seterji, četudi v našem stičišču zastopani, so bili na mestu, posebno en pointer je bil lep.

Istranskih brakov je bilo dovolj — dokaz, da imamo izvrstno domačo pasmo, ki je razširjena tudi izven mej naše države. Treba pa jo je racionalno plebeniti, da ohranimo dobro in izločimo slabo.

Imponirali so balkanski braki, ki se moreje smatrati kot izvorna pasma za srednjeevropske brake v splošnem. Pri nas v Sloveniji je ta pasma še malo znana, in nismo imeli prilike spoznati nje vrline. Kar pa se sliši o njej, je samo dobro, in zato upajmo, da bodo skrbeli ljubitelji za nješnji razvoj te lepe domače pasme.

Odlični jazbecarji je bil zastopani s par lepimi eksemplarji, pretežno večino kratkodlakov so tvorili pa takozvani «salondakelini», degenerirani po bivanju v selah. Barvarji (Schweifhunde) so bili dobri; le škoda, da se ta pasma pri nas premalo goji. Beseda barvarji zveni vsaj za moja ušesa nekako čudno, mogoče bi bilo bolje slediti.

Bolaj so se terjerji uvrstili med ne-lovske pse, mi ni umljivo, od foks-terjerjev je bilo razstavljenih par kratkodlakih z bujnimi ušesi, pod vsako kritiko, dočim so bili resasti veliko bolj, nekateri celo prav dobri. Edini eksemplar, četudi z rodovnikom, ni reprezentiral svoje pasme v zadostni meri. Izmed dog je bila ena izvrstna. Od drugih pasem naj omenim še enega kodra, ki je bil dober v dlaki, kazilo se ga delno le brazdave. Plinči so bili povprečno slabi brez par mlajših. Pozornost so vzbudili pekinski dvorjni piščki, importirani iz svoje domovine.

Izmed pasme, ki je sedaj pri nas najbolj v modi, to so «ovčaki», je bilo mnogo psov na razstavi. V splošnem so bili se psov kaj propisni, četudi bi se pri tolikem številu moglo pričakovati več lepih komadov.

Dobermani: najnovejša moda. Mislim, da se ni nikjer toliko grešilo kakor pri tej lepi pasmi. Zadržane je precej slabe začaje — seveda brez rodovnikov. Ti dobermanji, kar smo jih videli, absolutno ne odgovarjajo, še celo videčne pse so razstavljeni. Edino dva komada sta bila v or-

mi, vse drugo je bilo pod normalno, deloma gorilastnih oblik. Ušesa pri večini prevelika, oblika nepravilna.

V detalje se nečem nadalje spuščati, ker upam, da se bo na prihodnji razstavi že poznal napredek v naši kynologiji.

Se celo ono pseto, ki ga je zagrešil tiskarski škrat na razstavnem katalogu, upam, da bo zginilo in ne bo kvarilo estetičnega okusa «eksterjerista».

Kakor omenjeno, je bila to naša prva razstava psov in pozdraviti moramo to prireditev. Velika zasluga in pohvala gre klubu ljubiteljev pitčarjev, ki je napravil začetek v tem pri nas novem sportu, se lotil orati ledino in čistiti plevel na našem kynološkem polju.

Dr. veterinar Stanko Arko.

Objave

* Društvo Vodnik v Zgornji Šiški priredi vrtno veselico v nedeljo 18. junija v gostilni pri Kaninici mizi v Zgornji Šiški. Začetek ob 4. uri popoldne z bogatim sporedom. Ples se vrši na velikem odru primorskega sistema. Vabite se k obilni udeležbi.

* Akademski dan PDJA. Za krasno uspehi Akademski dan PDJA, ki je prišel lep znesek 44.867 K, se tem potom «Koli jugoslovanskih sester» v Ljubljani za njegovo požrtvovalno sodelovanje najtopleje zahvaljujemo. Predvsem pa moramo za njihovo trudo na tem mestu izreči svojo iskreno zahvalo ge. Lindnerjevi, ge. prof. Santljevi in ge. Medičevi. Istotako se najsrčneje zahvaljujemo tudi onim maloštevilnim gospodinjicam, ki ne prihajajo samo na naše zabave, temveč so nam priskočile tudi pri resnem delu na pomoč. V ostalem še omenjamo, da se vrši nabirala akcija v Celju in Novem mestu 18. t. m., v Mariboru pa 25. t. m. — Odbor za akademski dan PDJA.

Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra». Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Suhe gobe, lipovo cvetje, bri-njevo olje in poljske pridelke plača najbolje trdika 1802

SIRC-RANT, KRANJ, telef. int. št. 9, in nudi po najnižjih cenah na debelo slačkor, riž, olje, kavo itd.

Vsa slikarska in plesarska dela sprejemam ter jih izvršujem lepo, trpežno in po najnižji ceni

Ant. Stiplošek, slikar in pleskar, 1873 Ljubljana, Rožna ulica 13.

Spretni sodarji

se iščejo za takojšen vstop in pod najugodnejšimi pogoji za stalno delo. — Pismono 1847 ponudbo na

Anglo-Jugoslovensko petrolejsko, d. d. Zagreb, Strossmayerjeva ul. 6.

Radi ugodne valute prodam večjo množino

„Vulkan“ kose po zelo nizki ceni od 50 do 90 cm dolge IVAN SAVNIK, KRANJ.

* Vse one osebe in podjetja, ki smo jim te dni poslali prošnje za podporo, prosimo najvnujšeje, da jih v kar največji meri vpoštevajo, ker se nahaja — Podporno društvo — v obupnem stanju.

* Ustanovni občni zbor Slovenjebistriške podružnice SPD. se vrši dne 24. t. m. ob 8. uri v gostilni g. Petra Novaka v Slovenski Bistrici s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila. 2. Volitev odbora. 3. Razložitost.

* Zavod za slepce v Ljubljani priredi s svojimi mojci v ponedeljek 19. t. m. ob 20. uri v Filharmoniji dvorani javno produkcijo. Prijatelji in dobrotniki slepih, udeležite se polnoštevilo produkcije! Pripravi se sami o lastnotvornosti in življenjskih silah naših gojencev! Pokažite jim za obilni prispevek svoje sočutje v delanju! Čisti dobiček je namenjen za zgradbo bodočega zavoda za slepce, ki po njem tako željno hrepeni slepčeva duša. Plat lux! Da, prižigati jim luč v njihovi temi, živitvijo, kar je v vaši moči, da čimprej privedemo slepi do nov dom, najlepši pomnik na kraljevo poroko. Vstopnice dobiče v prodajali v tobačni trafikli v Prešernovi ulici nasproti pošte, na večer produkcije pa pri vstopu v dvorano.

* Zgubila je zlato zapustnico (z biseri) ruska dama, ali v «Kinu Ideal», ali v kavarni «Zvezda» ali pa po poti v Šiško. Najdite ji, ki jo vrne, dobi nagrado. Naslov: Sp. Šiška, Knezova ulica 254.

* Izgubila se je na Vodnikovem trgu knjiga «Kraljevi vitez» II. del. Kdor jo je našel, se naproša, da jo odda v Amerikanskem baru istotam.

? Ali ste že poslali na-ročnino za „Jutra“?

Pozor pred nakupom bakrene žice.

Ker se dogajajo pri elektrarni Zagradec številne tatvine bakrene žice, prosimo, da se ista ne kupuje od sumljivih ljudi, temveč naj se take ljudi takoj prijavi policiji ali orožništvu.

Kdor tako zaledi dobi nagrado K 10.000.—. Elektrarna Zagradec v Višnji gori.

Iščem izveščane nakupovalce in prejemalce za jalca in perotino

s prvovrstnimi izpričevali in referencami, katere naj ponudniki vpoštevajo z enako navadno zabite pločice na 1845

Ed. Supanc, Rogatec.

Sukno

za promenade in športne oblike v bogati izbiri

A. & E. Skabernè, Ljubljana, Mostni trg št. 10. 8163

Vremensko poročilo

Ljubljana, 16. junija 1922.		Ljubljana 306 m nad morjem				
Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačnost 0—10	Padavine mm
Ljubljana .	7.	760.9	14.6	vzhod	del. obl.	—
Ljubljana .	14.	758.6	25.3	jug	več obl.	—
Ljubljana .	21.	760.0	20.1	bresvet	več jasno	—
Zagreb .	7.	755.5	30.0	„	oblačno	—
Beograd .	7.	750.9	13.0	„	več obl.	—
Donja .	7.	759.8	17.0	sever	več obl.	—
Praga .	7.	760.5	16.0	„	jasno	—
Inomost .	7.	759.1	14.0	zpad	„	—

V Ljubljani barometer stanov., temperaturna nizka. Solnce zahaja ob 4.5, zahaja ob 19.56

Mali oglasi

stanje do 20 besedi 1 Din, 3.—, vsaki naslednji 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, dopisovanje, napovedanje do 20 besedi 5 Din, vsaki naslednji 5 besedi 2 Din. — Plete se naprej. (Lahko tudi v znakah.) Na vprašanje se odgovarja le, ako je vprašanje priložnostno znanka za odgovor.

Službe
V službo se sprejmejo:
Kuharica, služkinja in dva kavaristična učena. Narodna kavarna. 1853

Gospodična 1848
z znanjem nemškega in slovenskega jezika, z dobro ljudskošolsko izobrazbo želi priti kot začelnica v manufakturno ali galanterijsko trgovino, kjer bi imela stanovanje in hrano. Cenjeno ponudbo na pravo «Jutra» pod «Pošteno».

Tehnik
e parletno prakso v fužinarski, livarski in strojni stroki, samostojen, energičen delavec, več občevanja s strankami in delavci, z znanjem slovenske in nemške korespondence, zaračunavanja, akordiranja in kalkuliranja, išče primerno službo. Ponudbe pod «Tehnik» na upravištvu «Jutra».

Prodaj
Klavir
(Konzertflügel), dobro obranjen, se prodaja. Pojasnila daje na Bledu trafika poleg glavne pošte. 1863

Dve molzni kosi,
enoletni, sta nepoškod. Tržaška cesta 8. 1865

Banjo s pečico
(Sitzwanne) prodam. Naslov pové uprava «Jutra». 1865

Nepremičnine
Stara tovarna, 1864
pripravna za vsako obrt, tudi za strojarstvo, se prodaja. Tovarna Griše pri Celju.

Prodaj
5 oraloj prvovrstne posajene zemlje na jako lepem kraju v Sloveniji. Primeren svet za stavbo kake hiše. Drugo parcelo: lep gozd s šestimi orali.

Trgovnikom in odlom jako dobre zemlje tudi takoj prodam. Več se izve v upravi «Jutra». 1862

Hiša na prodaj v Celju,
pet minut oddaljena od kolodvora. Cena po dogovoru. Pojasnila daje Lovro Ota, Celje, Zavalna št. 4. 1862

Trgovska hiša
v sredi mesta Ljubljane, na prometni ulici, z dvema lokaloma, je napredaj. Interesentje naj pošlejo svoj naslov upravništvu «Jutra» pod «Trgovska hiša». 1806

Res ugodno!
Velika vogalna, enonadstropna lauska poletje prenovljena hiša, tik mariborskega koroskega kolodvora, z 30 sobami, krasnim: preko 1800 m² vrtom (ob ulici za stavbišče), primerna za trgovino, obrt ali industrijo, se valed drugostranske vporabe kapitala za K 650.000.— prodaja. Ponudbe pod «Ceno», poštni predal 5. Celje. 1796

Velik pisarniški pult
se prodaja.
Poizve se v upravništvu «Jutra».

Binkoštna književne novosti
Tiskovne zadruge.

H. Ibsen-V. Mele: Gospi. 15 Din, po pošti 1 Din več.
A. Strug-V. Mazi: Jutri... Novela. 8 Din, po pošti 75 p več.

Andrejev-Vidmar: Plat zvona. Novele. 12 Din, po pošti 75 p več.
Milčinski: Tolovaj Mataj. II. natis. 12 Din, po pošti 1 Din več.

Zakon o obči upravi. Zakon o oblastni in srezki samoupravi. 5 Din, po pošti 35 p več.
Občinski volilni red. 4 Din, po pošti 35 p več.

Sienkiewicz-Melè: Z ognjem in mečem. Roman. Z ilustracijami. 1. snopič 7 Din, po pošti 50 p več.

Knjige se naročajo pri
Tiskovni zadrugi v Ljubljani,
Prešernova ulica 54.